

Gemeente Papendrecht

Beeldvorming financiële situatie

21 september 2023

Agenda

1. **Financieel onrustige tijden**
2. **Wendbaar en weerbaar begroten**
3. **Investering in het VO-onderwijs**
4. **Samenvatting**

Het zijn financieel onrustige tijden (1)

Gemeentefinanciën zouden eigenlijk heel saai en stabiel moeten zijn....

Landelijk

□ Afhankelijkheid en impact van landelijke ontwikkelingen is groot

- Onzeker financieel perspectief gemeentefonds
- Nog geen uitkomst in zicht, verhoudingen koepels en rijk onder druk
- Disbalans opgaven, uitvoeringskracht en geld
- Inflatie en rentestijgingen

Het zijn financieel onrustige tijden (2)

Gemeentefinanciën zouden eigenlijk heel saai en stabiel moeten zijn....

Regionaal

□ Invloed op GR-en is relatief beperkt

- Ca. 1 mln. structureel extra in begroting 2024 e.v. komt van GR-en
- Ca. 10 mln. aan risico's van GR-en opgenomen in het weerstandsvermogen

Het zijn financieel onrustige tijden (3)

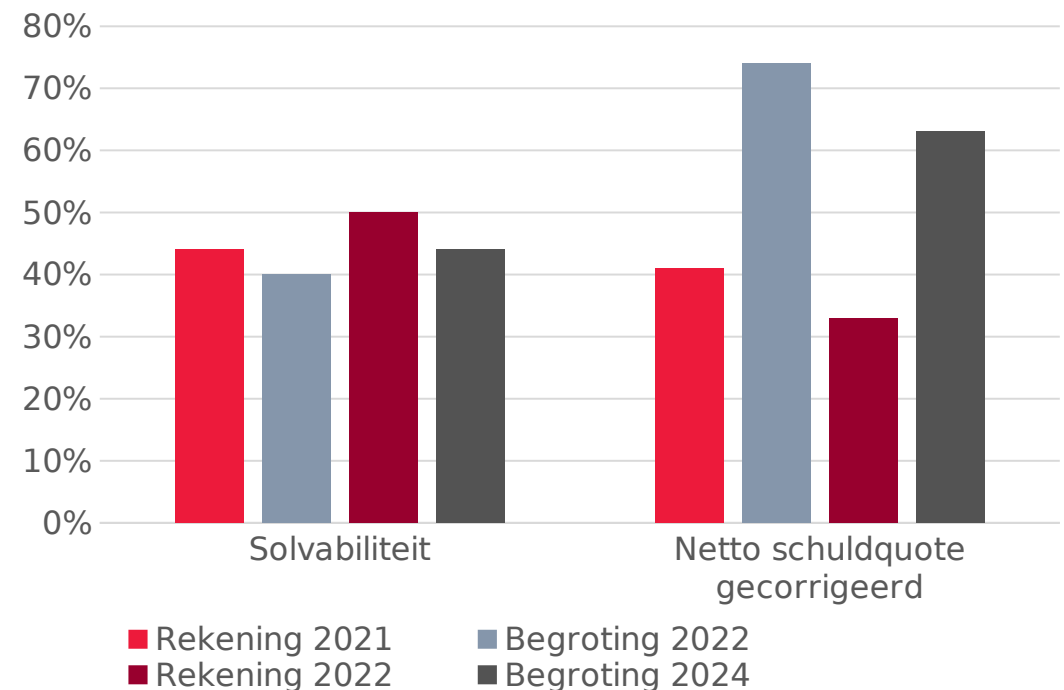
Gemeentefinanciën zouden eigenlijk heel saai en stabiel moeten zijn....

Lokaal

□ Cijfers staan niet stil

- Meerjarenperspectief in begroting 2024 € 0,7 tot € 1,0 miljoen gunstiger dan in Perspectiefnota
- Daarin nagekomen ontwikkelingen verwerkt, oplopend tot € 0,8 miljoen
- Structureel tekort > € 2 miljoen
- Op dit moment daarnaast nog eens minimaal € 2 miljoen structureel aan lasten/plannen in beeld die niet zijn begroot
- Nieuwe risico's (AU, inflatie, inhuur) in weerstandsvermogen opgenomen waardoor ratio nauwelijks verbetert
- Jaarrekening laat beter beeld zien dan begroting

Ontwikkeling kengetallen

Situatie vraagt om wendbaarheid en

weerbareid

In de perspectiefnota en de begroting 2024 zijn een visie en een planning opgenomen

Blok 1: Meerjarenvisie en integraliteit

We hebben een aantal visiedocumenten met actiepunten zoals het Bestuursakkoord en het Collegeprogramma. De daarin genoemde opgaven beschouwen we vanuit een meerjarenperspectief. Van belang daarbij is dat we integraal kijken en zoeken naar mogelijkheden om zaken te combineren en hierop te focussen.

Blok 2: Kijken naar de wijze van begroten

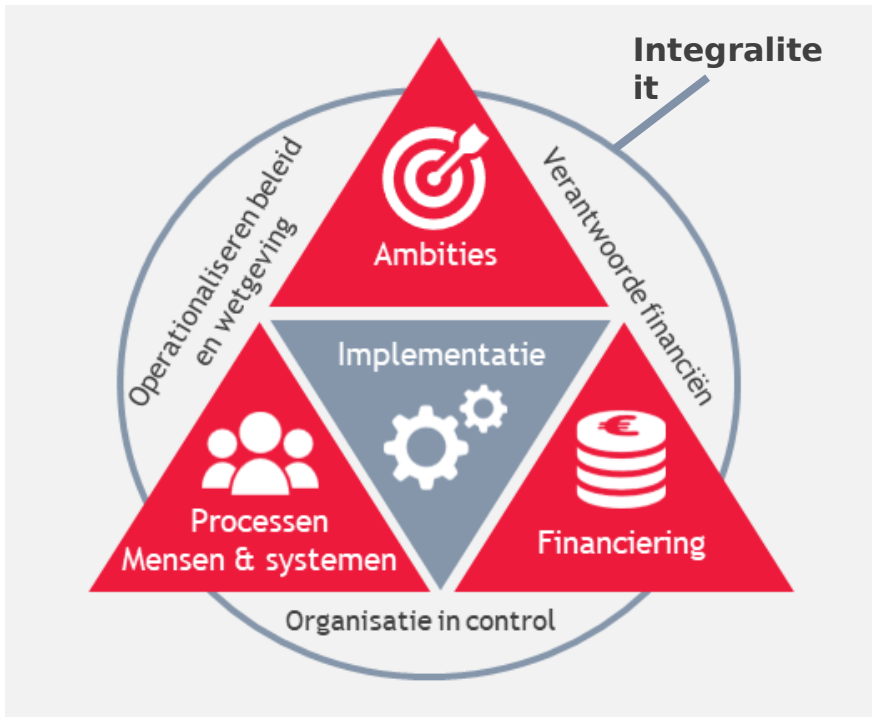
We onderzoeken waar we eventueel inzet kunnen verminderen of stoppen. We betrekken daarbij uiteraard elementen als wettelijk of niet-wettelijk, kerntaak of niet, meer op risico begroten, etc. Ook zoeken we naar mogelijkheden om te temporiseren, en dus om meer gefaseerd van A naar B te komen. We werken toe naar een weerbare en wendbare begroting.

Planning begrotingsanalyse en strategische visie																																											
2023				2024								2025																															
sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	sep	okt	nov	dec	Jan	feb	mrt	apr	mei	jun																							
Financiële analyse k.t.																										Gereed eind 2023																	
↓				Financiële analyse lange termijn																						Uiterlijk gereed oktober 2024																	
↓								Perspectiefnota																		Perspectiefnota gereed juni 2024																	
												Strategische visie																		Strategische visie uiterlijk gereed juni 2025													
																				Integratie financiële analyses met strategische visie																Integratie financiën en visie gereed juni 2025							
																												Herdefiniëring financiële gedragsregels												Gedragsregels gereed juni 2025			

BDO best practice wendbaar en weerbaar

in staat zijn het meest te schakelen in ambities en plannen binnen een financieel gezond kader
begroten (1)

Vier principes van wendbaar en weerbaar begroten

Operationaliseren beleid en wetgeving

Kernthema's: Taken, ambities en keuzes

Verantwoorde financiën

Kernthema's: structurele en incidentele middelen, kengetallen, weerstandsvermogen

Organisatie in control

Kernthema's: haalbaarheid, uitvoerbaarheid, voorspelbaarheid

Integraliteit

Kernthema's: domein- en dossier- overstijgend werken

BDO best practice wendbaar en weerbaar

De belangrijkste strategische pijler onder wendbaar begroten is het optimaliseren van de flexibiliteit

---

Deze strategie daagt het adagium uit dat 80% van de begroting vast zit. Door vaste patronen te doorbreken komen nieuwe perspectieven op tafel waarmee de begroting kan worden opgeschud.

- Keuzes maken: herprioriteren, kortcyclisch beleid, nieuw voor oud
- Begrotings- en kostendiscipline en realistisch ramen
- Programmering en budgetoverheveling rationaliseren
- Ontschotten budgetten en financieringsstromen
- Optimaliseren weerstandsvermogen en vrij besteedbare reserves
- Kerntakenbudgettering

+ Niet snijden, maar kiezen, ruimte maken, groei begroting beperken

- Vraagt andere mindset, scherper aan de wind zeilen, minder lucht/smeerolie

Uitgangssituatie Papendrecht is goed

De kengetallen zijn op orde, toekomstige ontwikkelingen en besluiten kunnen dit onder druk zetten

Overige financiële kengetallen

Papendrecht	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	80%	78%	80%	80%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	63%	62%	65%	66%
Solvabiliteitsratio	44%	44%	43%	43%
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	1,97%	3%	-0,50%	-1,82%
Belastingcapaciteit	100%	100%	100%	100%
	Voldoende			
	Matig			
	Onvoldoende			

Berekening weerstandsratio	1-1-2024
Totaal risico	20.950.053
Totaal weerstandsvermogen	50.666.000
Weerstandsratio	2,4

Analyse van de investering in het VO-onderwijs

Aandachtspunten door de bril van wendbaar en weerbaar begroten

---

Haalbaarheid/voorspelbaarheid

- Het voorlopige dekkingsplan is gedegen opgezet
- Het dekkingsplan sluit. Gelet op de huidige fluctuatie van cijfers kan worden verwacht dat de bijstelling nodig is
- De investering is enorm, dat vraagt om goede risico inschatting en -beheersing, ook bestuurlijk

Verantwoorde financiën en integraliteit

- Sparen en beschikbaarheid van incidentele middelen dragen bij aan de weerbaarheid binnen het dekkingsplan.
- Daling solvabiliteit richting 20% en daling weerstandsratio richting 1,0 zijn een verslechtering ten opzichte van de huidige goede Ausgangssituatie
- De samenloop met het meerjarige begrotingstekort, de fluctuatie van de cijfers en de nog te ramen ontwikkelingen/besluiten vormt een aandachtspunt
- Andere ontwikkelingen en investeringen kunnen de kengetallen beïnvloeden

Handelingsperspectief

De investering in het VO-onderwijs staat niet opzichtzelf

- Werk meerdere scenario's uit waarin de impact van de investering op de kengetallen op basis van verschillende stressfactoren zichtbaar wordt
- Neem hierin ook de impact op andere investeringen mee
- Houdt de opbouw van het weerstandsvermogen tegen het licht
- Voer op bestuurlijk niveau een goed gesprek over de risico's en de beheersing daarvan
- Bepaal spelregels over de te sparen incidentele middelen in relatie tot de voortgang van de investering
- Breng de mogelijkheden tot het flexibiliseren van de begroting in beeld

Samenvatting

- Lastig om een stabiel financieel perspectief uit te werken
- Uitgangssituatie, visie op wendbaarheid en weerbaarheid in orde
- Grote investeringen zetten kengetallen onder druk
- Werk met scenario's en integraal om de financiële situatie op orde te houden
- Daar is tijd en geld voor beschikbaar